

Felmentett tanulók vizsga anyaga szolfézs tantárgyból

Előkészítő

A hozott dalok és olvasógyakorlatok listáját a vizsgalapon kérjük feltüntetni.

1. félév

- 8 gyermekjátékdal éneklése kotta nélkül szöveggel és szolmizálva - Szolmizációs készség felmérése s-m-r-d hangkészletben.
- Olvasási készség felmérése a Csicsergő tankönyv példái alapján
- Ritmuselemek felmérése kottakép- vagy hallás utáni visszamondás alapján:és szünete, páros nyolcad-, félkotta.

2. félév

- 8 gyermekjátékdal, kotta nélkül szöveggel és szolmizálva.
- Szolmizációs készség felmérése l- s-m-r-d-l, hangkészletben.
- Olvasási készség felmérése a Csicsergő tankönyv tetszés szerint választott példáján keresztül.
- Törzshangsor ismerete.
- Ritmuselemek felmérése kottakép- vagy hallás utáni visszamondás alapján 2/4-ben: negyed-, páros- és zászlós nyolcad-, félkotta, szüneteik.

1. osztály

1. félév

- 10 népdal éneklése a Margaréta 1. kötet alapján, kottából szöveggel és szolmizálva:
5 dalt kívülről 5 dalt pedig kottából kérünk megtanulni, ezek közül 2 dalt választ ki a vizsgabizottság

1. Csömödéri falu végén
2. A kapuban a szekér
3. Megismerni a kanászt

4. Pörcös pogácsa
5. Fehér fuszulykavirág
6. Megy az öreg Ádám
7. Hej Dunáról fúj a szél
8. Megrakják a tüzet
9. Hull a szilva a fáról
10. Tavaszi szél

A népdaléneklésnél rákérdezhetünk a tanult hangközökre és a ritmusokra.

- Szolmizációs készség felmérése l-s-m-r-d-l, hangkészletben.

- Olvasási készség felmérése a Margaréta tankönyv megadott példáin keresztül.

Betűkotta:

6. oldal / 1 a b, 2 a, b 7. oldal / 1 a b 9. oldal / 1, 2, 4, 5 10 oldal / 2
 11. oldal / 2 13. oldal / 1, 3 14. oldal / 3 15. oldal / 1

Ötvonalas kotta:

44 / 3, 4, 5

Táncdalok:

48/ Csendülj pendülj

- Hangnevek elhelyezése a vonalrendszerben violin- és basszuskulcsban (min. egyvonalas és kis oktáv).

- Ritmuselemek felmérése 2/4 és 4/4-ben: negyed-, nyolcad-, félkotta, szinkópa, éles- és nyújtott ritmus. Kopogó 1. kötetben található feladatok eltapsolása

Hangközök felismerése és éneklése: T1, T5, T8 és K2, N2 szolmizálva és hangnévvel.

A felkészülésben nagy segítséget nyújtanak a tankönyv végén található gyakorlati feladatok az 53. oldaltól, ill. a Margaréta mf feladatai. Ezeket is ajánlatos kitölteni, mert nagy segítséget jelentenek a témakörök gyakoroltatásában, ill. a zenei íráskészség elsajátításában.

2. félév

- 10 népdal ill. gyermekdal éneklése a Margaréta 1. kötet alapján kottából szöveggel és szolmizálva. 5 dalt kívülről 5 dalt pedig kottából kérünk megtanulni, ezek közül 2 dalt választ ki a vizsgabizottság

A népdalok rövid elemzése: pl. sorszerkezet, lefelé kvintváltás, hangkészlet.

1. Láttál-e már valaha
2. Összegyűltek a szarvasi lányok
3. Fehérvárra megyek én
4. Domború hátam
5. Adjon Isten minden jót
6. Ez a kapa, ez a kasza
7. Komáromi kisleány
8. Hej rozmaring
9. Hej Vargáné
10. Kolozsváros

- Szolmizációs készség felmérése: l-s-m-r-d-l, hangkészletben, f, fi, t pién hangokkal, és a dúr, moll (dó sor, lá sor) hangsor.

- Olvasási készség felmérése a Margaréta tankönyv olvasógyakorlatain keresztül:

Betűkotta:

16. oldal / 1, 2 17. oldal / 1, 2 23. oldal / 1-6 28. oldal / 1-7 30. oldal / 1-8
32. oldal / 1-7 34 / 1-8

Ötvonalas kotta:

44 / 1. 2

- Módosítójelek ismerete: # b és feloldójel

- Ritmuselemek felmérése, zongoráról való diktandó formájában 2/4, 3/4 és 4/4-ben egyszerű- (negyed-, páros és zászlós nyolcad-, félkotta, és ezek szünetei, tizenhatodok)

és összetett ritmusokkal (éles-, nyújtott ritmus, szinkópa). Kopogó 1. kötetben található feladatok eltapsolása

Hangközök felismerése és éneklése: T1, T4, T5, T8, K2, N2, K3 és N3 szolmizálva és hangnévvel.

Hangnemek ismerete:

dó, lá pentaton, dó, lá pentachord, dúr és moll hangsorok 2# 1 b előjegyzésig

A felkészülésben nagy segítséget nyújtanak a tankönyv végén található gyakorlati feladatok az 53. oldaltól, ill. a Margaréta mf feladatai. Ezeket is ajánlatos kitölteni, mert nagy segítséget jelentenek a témakörök gyakoroltatásában, ill. a zenei íráskészség elsajátításában.

2. osztály

1. félév

- 10 népdal éneklése a Margaréta 2. kötet alapján, kottából szöveggel és szolmizálva.

5 dalt kívülről 5 dalt pedig kottából kérünk megtanulni, ezek közül 2 dalt választ ki a vizsgabizottság

1. Szántottam gyöpöt
2. Pásztor ember vígan él
3. Arass rózsám arass
4. Nagybányácska szép helyen van
5. Piros alma ne gurulj
6. A csikósok, a gulyások
7. A szántói híres utca
8. Gerencséri utca
9. Érik a ropogós cseresznye

10. A pilisi tiszta búza

A népdalok rövid elemzése: új vagy régi stílusú, sorszerkezet, lefelé / felfelé kvintváltás, hangkészlet, előadásmód.

- Olvasási készség felmérése a Margaréta tankönyvben található feladatok alapján:

Klasszikus táncok:

46-47. lapról olvasási feladatai közül kell 1 dallamot leénekelni szolmizálva, vagy hangnévvel, megnevezve a zenemű hangnemét.

- Szolmizációs készség felmérése dúr és moll (fi, szi lehetséges) hangkészletben.

- Hangnemek ismerete: 3# és 1b előjegyzésig, azokban való tájékozódás.

- Ritmuselemek felmérése: 2/4, 3/4 vagy 4/4 ütemmutatóval: tizenhatod ritmusformulák (kis éles- és kis nyújtott ritmusok is), negyed-, nyolcad- és félkotta, valamint ezek szünetei. Kopogó 1. kötetben található feladatok eltapsolása

Hangközök ismerete: Tiszta hangközök, K2, N2, K3, N3, K6, N6

Kérjük a tankönyv végén található olvasó- és hallásfeladataiból és a Margaréta munkafüzet ide vonatkozó feladataiból minél többet oldjanak meg, mert fontos a zenei íráskészség elsajátítása is.

2. félév

- 10 népdal éneklése a Margaréta 2. kötet alapján, kottából szöveggel és szolmizálva.

5 dalt kívülről, 5 dalt pedig kottából kérünk megtanulni, ezek közül 2 dalt választ ki a vizsgabizottság

1. Nincs szebb lány a magyar lánynál
2. Sej, Nagyabonyban
3. Télen nagyon hideg van
4. Hervadj rózsám, hervadj
5. Kiskertemben nyílik a rózsa

6. Este van, este van
7. Béreslegény
8. Dercét adnak Remetén
9. Kossuth Lajos táborában
10. Szép a huszár

A népdalok rövid elemzése: új vagy régi stílusú, sorszerkezet, lefelé / felfelé kvintváltás, hangkészlet, váltakozó ütem, előadásmód.

- Olvasási készség felmérése a Margaréta tankönyvben található feladatok alapján:

Klasszikus táncok:

48-49. lapról olvasási feladatai

- Szolmizációs készség felmérése dúr és moll (fi, szi lehetséges) hangkészletben.

- Hangnemek ismerete: 3# és 3b előjegyzésig, azokban való tájékozódás.

- Ritmuselemek felmérése: 2/4, 3/4 vagy 4/4 ütemmutatóval: tizenhatod ritmusformulák (kis éles- és kis nyújtott ritmusok is), negyed-, nyolcad- és félkotta, valamint ezek szünetei.

Kérjük a tankönyv végén található olvasó- és hallásfeladataiból és a Margaréta munkafüzet ide vonatkozó feladataiból minél többet oldjanak meg, mert nagy segítséget jelentenek a témakörök gyakoroltatásában, ill. a zenei íráskészség elsajátításában. fontos a zenei íráskészség elsajátítása is.

3. osztály

1. félév

- 8 népdal éneklése a Margaréta 3. kötet alapján, szöveggel és szolmizálva / 4 dalt kívülről
4 dalt pedig kottából kérünk megtanulni, ezek közül 2 dalt választ ki a vizsgabizottság

1. Őszi szél fúj a hegyekről
2. Éva szívem Éva
3. Ősszel érik babám

4. Sárgul már a fügefafa levele

5. A rátóti legények

6. Csillagok, csillagok

7. Szárnya, szárnya

8. Tisza partján

A népdalok rövid elemzése: új vagy régi stílusú, sorszerkezete, dallamvonala, lefelé / felfelé kvintváltás, hangkészlete, hangsora, szótagszáma, előadásmódja.

Más népek dalai, reneszánsz dallamok:

Tk 16 / Én a hegyre, Aranyosom hogy vegyelek – lengyel népdalok,

Tk 22 / Perdülj, hajdú – tánc a Vietorisz kódexből

Tk 24 / Susato: Cum de core - Rondo és saltarello Elméleti

ismeretek:

Tk 27 / kürtmenet 1-5 feladatok

Tk 28-29 a 4 féle hármashangzat alaphelyzetben

- Olvasási készség felmérése a Margaréta tankönyvben található feladatok alapján:

Tk 38-39. oldal / dúr és moll dallamok funkciós kísérettel

Tk 56 / dallamfordulatok éneklése szolmizálva és hangnevekkel

-Hangközök ismerete: T1-decimáig

-Hangnemek ismerete 3# 3b előjegyzésig

-Ritmuselemek felismerése és használata: 3/8, 6/8, kisnyújtott, és kis éles ritmusok, triola / a vizsgázó a Kopogó ritmusolvasó 2. kötet anyagából kap olvasási feladatot. 3-8. oldalak, 20-23. oldalak

Zenei kifejezések: szekvencia, alteráció, felütés, periódus, zárlat, kürtmenet, tercmenet, funkció, tonika, domináns szavak jelentésének ismerete.

Emellett kérjük, hogy a tankönyv végén található olvasó- és hallásgyakorlatokból ill. a Margaréta munkafüzet 2. kötetének ide vonatkozó feladataiból minél többet oldjanak meg, mert nagy segítséget jelentenek a témakörök gyakoroltatásában, ill. a zenei íráskészség elsajátításában.

2. félév

- 8 népdal éneklése a Margaréta 3. kötet alapján, szöveggel és szolmizálva / 5 dalt kívülről 5 dalt pedig kottából kérünk megtanulni, ezek közül 2 dalt választ ki a vizsgabizottság

1. Hol jártál az éjjel cinegemadár

2. Este van már
3. Hess páva
4. A bolhási kertek alatt
5. Szegény vagyok
6. Erdő mellett estvéledtem
7. A csitári hegyek alatt
8. Volt nekem egy kalapom

A népdalok elemzése: új vagy régi stílusú, sorszerkezete, dallamvonala, lefelé / felfelé kvintváltás, hangkészlete, hangsora, szótagszáma, előadásmódja.

Elméleti ismeretek:

Tk 30-31 szűkített kvint, bővített kvart – lapról olvasási feladatokkal

Tk 36-37 Minore-maggiore hangnembváltás – lapról olvasási feladatokkal

Tk 42-43 Moduláció gyakorlása

- Hangnemek ismerete: 4# és 4b előjegyzésig, azokban való tájékozódás.

Kérjük, hogy a tankönyv végén található olvasó- és hallásfeladatokból ill. a Margaréta munkafüzet ide vonatkozó feladataiból minél többet oldjanak meg, mert nagy segítséget jelentenek a témakörök gyakoroltatásában, ill. a zenei íráskészség elsajátításában.

4. osztály

A hozott dalok és olvasógyakorlatok listáját vizsgalapon kérjük feltüntetni.

1. félév

Alapvizsga anyaga:

- Olvasási készség felmérése (blattolás):

- Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok I. részéből 50 példa (nem kell a vizsgázónak megtanulni, csupán ezeken a kis feladatokon keresztül tudják gyakorolni a kottaolvasást)

45-50, 51-55, 66-69, 113-116, 125-128, 119-120, 180-184, 309-312, 317-321, 293-297, 264-268.

- Hallásgyakorlat zongoráról: dallamfordulatok visszaéneklése, dúr- és moll hangnemekben, fi- szi- ta módosított hangokkal.

- A 4 féle hármashangzat típus (dúr, moll, szűk, bő) alaphelyzetben és fordításaikban-felismerésük, felépítésük betű- és abszolút névvel.

- A választott népdalok és műdalok egy része (5 népdal és 3 műdal), az ehhez kapcsolódó elméleti ismeretek. – A műdalok Dobszay László „A Hangok világa IV” kötet alapján választhatók.

A népdalokat szöveggel és szolmizálva-, valamint a műdalokat szöveges előadásban kotta nélkül kérjük bemutatni.

- Zenei ismeretek idegen kotta vizsgálata során: kulcs (G-/ F-kulcs), előjegyzés és hangnem (4#-4b-ig), eddig tanult ütemmutatók, dallami és ritmikai sajátosságok.

2. félév

Alapvizsga anyaga:

- Olvasási készség felmérése: Tegzes György – Hétfokú olvasógyakorlatok II. részéből: 1-3, 10,11, 13, 14, 16, 17, 18, 33-37, 55-58, 71-73, 101-105, 110-113, 124-126, 156-160, 164-166, 180-187

(Ezeket nem kell a vizsgázónak megtanulni, csupán az olvasási feladatokon keresztül tudják gyakorolni a kottaolvasást)

- Hallásgyakorlat zongoráról: dallamfordulatok visszaéneklése, dúr- és moll hangnemekben, fi- szi- ta módosított hangokkal.

- A 4 féle hármashangzat típus alaphelyzetben és fordításokban, Domináns szeptim négyeshangzat. – Felismerésük, felépítésük betű- és abszolút névvel.

- A választott népdalok és műdalok (10 népdal és 5 műdal), az ehhez kapcsolódó elméleti ismeretek. – A műdalokat Dobszay László „A hangok világa IV” kötetből kell választani.

A népdalokat szöveges és szolmizált-, valamint a műdalok szöveges előadása át kotta nélkül kell előadni.

- Zenei ismeretek idegen kotta vizsgálata során: kulcs (G-/F-kulcs), előjegyzés és hangnem (4#-4b-ig), eddig tanult ütemmutatók, dallami és ritmikai sajátosságai.

5. osztály

B-tagozatos tanulóink számára a félévi és év végi dolgozat írása kötelező, az adott félév sikeres teljesítésének feltétele. – Ennek helyszínéről és idejéről később kapnak tájékoztatást.

A hozott dalok és olvasógyakorlatok listáját vizsgalapon feltüntetni szíveskedjenek.

1. félév

Dalok (Dobszay László: A Hangok világa V. kötet):

- W. A. Mozart: An die Freundschaft (5. o.)
- W. A. Mozart: Gesellenreise (7. o.)
- W. A. Mozart: Im Frühlingsanfang (10. o.)
- W. A. Mozart: Des kleinen Friedrichs Geburtstag (11. o.)

A műdalok szöveges- és szolmizált előadása kotta nélkül abszolválandó.

- Fogalmak: periódus, hangnemi kitérés, funkciók, késleltetés, hármashangzatok (Dúr-, moll-, szűkített-, bővített alaphármasok és megfordításai), Domináns szeptim négyeshangzat
- Olvasási készség felmérése: Szolfézs antológia (Németh – Nógrádi – Puster) hozott példái alapján, 10 szabadon választott idézet olvasása.
- Zenei ismeretek idegen kotta vizsgálata során: kulcs (G-/ F-kulcs), előjegyzés és hangnem (5#-5b-ig), eddig tanult ütemmutatók, dallami és ritmikai sajátosságok, tempóra vagy előadási módra vonatkozó zenei kifejezések.

2. félév

Dalok:

- Szabadon választott 4 klasszikus stílusú dal a tankönyvből vagy más kötetből.

A műdalok szöveges- és szolmizált előadása kotta nélkül abszolválandó.

- Fogalmak: bővülés, Domináns szeptim és fordításai, kromatika.

- Olvasási készség felmérése: Szolfézs antológia (Németh – Nógrádi – Puster) hozott példái alapján, 10 szabadon választott idézet.
- Zenei ismeretek idegen kotta vizsgálata során: kulcs (G-/ F-kulcs), előjegyzés és hangnem (6#-6b-ig), eddig tanult ütemmutatók, dallami és ritmikai sajátosságok, tempóra vagy előadási módra vonatkozó zenei kifejezések.

6. osztály

B-tagozatos tanulóink számára a félévi és év végi dolgozat írása kötelező, az adott félév sikeres teljesítésének feltétele. – Ennek helyszínéről és idejéről később kapnak tájékoztatást.

A hozott dalok és olvasógyakorlatok listáját vizsgalapon feltüntetni szíveskedjenek.

1. félév

Dalok (Dobszay László: A Hangok világa VI. kötet):

- H. Purcell: Részlet egy színpadi játékból (10. o.)
- H. Purcell: Mennyi tág, békés völgy... (12. o.)
- H. Purcell: Ne félj... (18. o.)
- H. Purcell: Nosza bővöljünk hát... (48. o.)

A műdalok szöveges- és szolmizált előadása kotta nélkül abszolválendő.

- Fogalmak: Continuo, imitáció, hemiola, vezetőhang, Da Capo al Fine.

- Olvasási készség felmérése: Szolfézs antológia (Németh – Nógrádi – Puster) hozott példái alapján, 10 szabadon választott idézet.

- Zenei ismeretek idegen kotta vizsgálata során: kulcs (G-/ F-kulcs), előjegyzés és hangnem (7#-7b-ig), eddig tanult ütemmutatók, dallami és ritmikai sajátosságok, tempóra vagy előadási módra vonatkozó zenei kifejezések.

2. félév

Dalok:

- Purcell: Dido búcsúáriája (Dobszay László: A Hangok világa VI. – 50.o.)
- Valamint még 3 barokk dal a tankönyvből vagy más kötetből.

A műdalok szöveges- és szolmizált előadása kotta nélkül abszolválendő.

- Fogalmak: moduláció, (hangnemi kitérés), echo, arpeggio, ária, recitativo, passacaglia, kromatika.
- Olvasási készség felmérése: Szolfézs antológia (Németh – Nógrádi – Puster) hozott példái alapján, 10 szabadon választott idézet.
- Zenei ismeretek idegen kotta vizsgálata során: kulcs (G-/ F-kulcs), előjegyzés és hangnem (7#-7b-ig), eddig tanult ütemmutatók, dallami és ritmikai sajátosságok, tempóra vagy előadási módra vonatkozó zenei kifejezések.